

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 17. april 2012
Sagsnr.: 14674
Dok.nr.: 368411

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 23. februar 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 148 (Alm. del) som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål 148:

”Med henvisning til konklusionerne i det omdelte materiale fra Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, jf. FLF alm. del – bilag 190, bedes ministeren oplyse, om hun fortsat vil acceptere, at danske landmænd har dårligere rammevilkår/konkurrencevilkår end landmændene i nordtyskland.”

Svar:

Bæredygtigt Landbrugs præsentation indeholder en række figurer, der viser udviklingen i koncentrationen af kvælstof i en række vandløb. Bæredygtigt Landbrug påstår med udgangspunkt i figurerne, at udledning af kvælstof til vandmiljøet ikke udgør noget problem og at de seneste 20 års vandmiljøplaner ikke har haft effekt.

Da natur- og miljøovervågning og indsamling af data om blandt andet vandkvalitet henhører under Miljøministeriet, har jeg bedt Naturstyrelsen om kommentarer til materialet fra Bæredygtigt Landbrug.

Naturstyrelsen oplyser i den sammenhæng, at

”Kvælstofkoncentrationen i vandløbene er et udtryk for, hvor meget kvælstof, der vil kunne måles i en given mængde vand, men bør ikke stå alene ved vurdering af miljøpåvirkningen. Ved vurdering af miljøpåvirkningen er det vigtigt også at se på mængden af kvælstof, der samlet transporteres til vandområderne over tid, f.eks. en måned eller et år. Transporten af kvælstof kan beregnes ved at sammenholde koncentrationer med mængden af vand i vandløbet. Nationalt Center for Miljø og

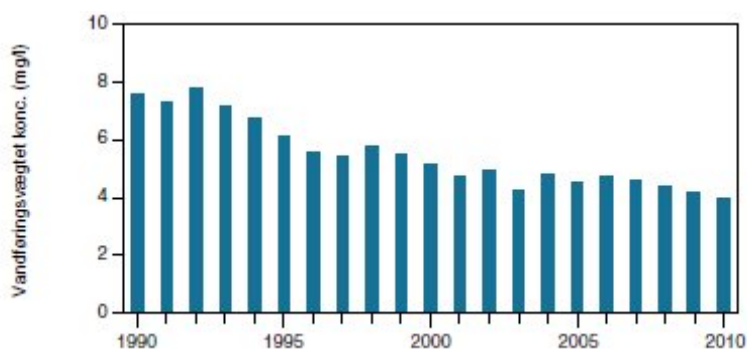
Energi, Aarhus Universitet, DCE, anvender derfor i deres opgørelser vandføringsvægtede koncentrationer.”

Det er ikke klart for Naturstyrelsen, hvordan foreningen har behandlet de data, der ligger til grund for figurene, men det står klart, at der kun er delvis overensstemmelse med DCE's vandføringsvægtede data.

Vedrørende foreningens sammenligning med grænseværdi for drikkevand bemærkes, at der for drikkevand regnes i nitrat (NO₃), hvor der i vandplaner regnes i kvælstof (N). Værdierne er derfor ikke umiddelbart sammenlignelige. Det bemærkes desuden, at det ikke giver mening at sammenligne en grænseværdi i drikkevand fastsat ud fra menneskers tålegrænse for indtag af nitrat med økosystemernes tålegrænse for tilførsel af kvælstof og risiko for algeopblomstring mm.”

Med andre ord, så anvender Bæredygtigt Landbrug en helt forkert metode, idet de sammenligner vandkvaliteten i henholdsvis drikkevand og vandløb uden at tage højde for, at der måles i forskellige enheder.

Også påstanden om at der ikke har været en effekt af 2 vandmiljøplaner, da kvælstofindholdet i en række vandløb ikke er faldet, rammer ved siden af. Påstanden er i modstrid med de faglige konklusioner fra Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet som konkluderer, at koncentrationen af kvælstof i vandløb er faldet fra 7-8 mg/l i starten af 1990'erne til i 2010 at være omkring 4 mg/l, se figur 1.

Figur 1: Udviklingen i den vandføringsvægtede koncentration af kvælstof, hvorved betydningen af år-til-år variationer i afstrømningen er reduceret.

Derudover konkluderede Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Jordbrugsforskning ved slutevalueringen af Vandmiljøplan II følgende: *Modelberegningerne viser at udvaskningen i midten af 1980'erne var i størrelsesordenen 311.000 tons N pr. år, mens udvaskningen er faldet til ca. 168.000 tons N pr år i 2002, svarende til et fald på ca. 143.000 tons N pr år.*

Fra Naturstyrelsen oplyses det, at:

”Det fremgår af DCE's rapport om Vandmiljø og natur 2010, at den vigtigste forureningspåvirkning af de danske marine områder fortsat er den næringsberigelse, der sker som følge af, at tilførslerne af bl.a. kvælstof er højere end det naturlige niveau. De mest forurenede marine områder er fjorde med stor tilførsel af

næringssalte fra land. Også de åbne dele af de indre danske farvande er påvirkede af de forhøjede næringssalttilførsler.”

Jeg deler med andre ord ikke Bæredygtigt Landbrugs påstande og må henvise til, at der i forskningsmiljøerne ved de danske universiteter er bred enighed om, at der har været og fortsat er et behov for at nedbringe belastningen med kvælstof.

Bæredygtigt Landbrug påstår endvidere, at vandplanerne medfører omkostninger for landbruget på to-cifrede milliard-beløb.

Dette stemmer imidlertid langt fra overens med de økonomiske evalueringer af Vandmiljøplan II og III, foretaget af Fødevarerøkonomisk Institut ved Københavns Universitet, som viser at omkostningerne for erhvervet er hhv. 332 mio. kr. og 50 mio. kr. årligt, mens instituttets foreløbige analyser af Grøn Vækst-tiltagene viser en omkostning for erhvervet på ca. 100 mio. kr. årligt.

Mette Gjerskov

/Lars O. Hansen